

kunnen. Hoe zou dat mogelijk geweest zijn bij zo'n laaiende schepingsdrift? Doch ondanks wat mistastingen blijkt het steeds duidelijker, dat de man die ons de beeltenissen van zijn vader naliet (vooral het laatste), van Comtesse de Noailles (Stedelijk Museum, Amsterdam), van Markies Boni de Castellane, van Charles Rapoport (Museum Boymans-Van Beuningen, Rotterdam), van Anatole France, Yves Mirande, Romain Coolus, en het oogverblindende naakt van de revuedanseres Edmonde Guy, een van de grootste schilders uit de eerste helft van deze eeuw geweest is.

In het society-leven van Parijs, Deauville en de Côte d'Azur schitterde hij op alle galafeesten en ontbrak hij aan geen enkele jury die Paris-oordelen uitsprak inzake vragen van schoonheid of elegance.

In 1929, het jaar waarin hij de franse nationaliteit aannam – sinds 1926 droeg hij het lint van het Légion d'Honneur – viel de dreun in Wallstreet, die het economische, en daarmee het maatschappelijke leven van de hele wereld deed wankelen. Een tijd van diepe depressie, in het bijzonder op de arbeidsmarkt, deed bewegingen ontstaan die onafwendbaar tot het losbranden van de Tweede Wereldoorlog moesten leiden. Het grote feest was over... óók voor Van Dongen, die het nakijken had op zijn dollarprinsessen, die zich overhaast inscheepten met bestemming Verenigde Staten.

Doch Van Dongen bleef Van Dongen, wat, met een variant op de dichter Werumeus Buning, zeggen wil: 'Maar de schilder schilderde voort...'. Geleidelijk brak nu ook de periode aan van de 'overzichtstentoonstellingen' van zijn werk, die tot het einde van zijn leven zou voortduren. Behalve Parijs kregen o.a. Brussel, Bordeaux, Nice, Genève, Albi, Charleroi en New York uitgebreide ensembles van zijn schoonste scheppingen te zien. Zelfs Nederland begon eindelijk belang in hem te stellen. Weliswaar was er in 1927 al een Van Dongen-tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam geweest, doch deze was georganiseerd door het weekblad 'Het Leven', omdat het Museum zelf niet over voldoende middelen heette te beschikken om de transport-, verzekerings- en propagandakosten te betalen.

Zijn jeugdvriend Joop Siedenburg, eigenaar van de Kunstzaal Buffa in Amsterdam, toonde enige malen een uitgelezen selectie Van Dongen's, maar het duurde tot 1937 eer het Stedelijk hem of-